

LYRIKA

* * *

Я вас любил: любовь еще, быть может,
В душе моей угасла не совсем;
Но пусть она вас больше не тревожит;
Я не хочу печалить вас ничем.
Я вас любил безмолвно, безнадежно,
То робостью, то ревностью томим;
Я вас любил так искренно, так нежно,
Как дай вам бог любимой быть другим.

* * *

Mylėjau jus: ta meilė, gali būti,
Manoj širdy dar neužgesus bus;
Bet ji tegu nebegalės trukdyti;
Nenoriu jau graudint ir liūdint jūs.
Mylėjau jus aklai ir nesivyliau,
Pavydu vis ar drovumu degiau;
Mylėjau nuoširdžiai, tikrai, lai myli,
O dieve duok, kas kitas jus daugiau.

Vertė Antanas Miškinis

K * * *

Я помню чудное мгновенье:
Передо мной явилась ты,
Как мимолетное виденье,
Как гений чистой красоты.

В томленьях грусти безнадежной,
В тревогах шумной суеты,
Звучал мне долго голос нежный
И снились милые черты.

Шли годы. Бурь порыв мятежный
Рассеял прежние мечты,
И я забыл твой голос нежный.
Твои небесные черты.

В глухи, во мраке заточенья
Тянулись тихо дни мои
Без божества, без вдохновенья,
Без слез, без жизни, без любви.

Душе настало пробужденье:
И вот опять явилась ты,
Как мимолетное виденье,
Как гений чистой красоты.

И сердце бьется в упоенье,
И для него воскресли вновь
И божество, и вдохновенье,
И жизнь, и слезы, и любовь.

K * * *

Menu akimirką žavingą:
Tu sušvitai man akyse,
Lyg burtas, nykštąs paslapingai,
Lyg grožio tyrojo dvasia.

Kai neviltis man slėgė sielą,
Kai graužė nerimas mane,
Vaidindavos man balsas mielas
Ir bruožai mylimi sapne.

Bet metai éjo. Audros šélo,
Išblaškė praeities sapnus.
Ir pamiršau aš balsą mielą
Ir veido bruožus įstabių.

Ištrémime jausmai nurimo,
Ir slinko dienos po dienų
Be ašarų, be įkvėpimo,
Be meilės žavinčių sapnų.

Ir štai, kai rodës – viskas dingo,
Vél sušvitai man akyse,
Kaip burtas, nykštąs paslapingai,
Kaip grožio tyrojo dvasia.

Ir vél širdis liepsnoti ima,
Ir vél tu jai sugrąžinai
Ir ašaras, ir įkvėpimą,
Ir meilę, pamirštą seniai.

Vertė Kazys Binkis

K * * *

Menu akimirką žavingą:
Tu šmēstelėjai akyse,
Kaip koks regėjimas aikštingas,
Kaip grožio kerinti dvasia.

Tam liūdesy, kurs neappleido,
Dienų skubroj ir sumaišty
Skambėjo tavo balso aidas,
Regėjos bruožai nekalti.

O metai slinko. Sūkuriavo
Blaškydami šviesius sapnus,
Ir pasimiršo balsas tavo
Ir veidas dangiškai švelnus.

Tamsoj, tremty ir nuošalybėj
Man vijos kamuoliai dienų,
Be įkvėpimo, be dievybės,
Be ašarų ir be jausmų.

Atéjo sielos pabudimas:
Ir vél tu mano akyse,
Kaip koks aikštingas nušvitimas,
Kaip grožio kerinti dvasia.

Ir vél širdy man apsvaigimas,
Ir vél ten kélési ūmiai
Gyvenimas ir įkvépimas,
Dievybė, ašaros, jausmai.

Vertė Sigita Gedė

Элегия

Безумных лет угасшее веселье
Мне тяжело, как смутное похмелье.
Но, как вино – печаль минувших дней
В моей душе чем старе, тем сильней.
Мой путь уныл. Сулит мне труд и горе
Грядущего волнуемое море.

Но не хочу, о други, умирать;
Я жить хочу, чтоб мыслить и страдать;
И ведаю, мне будут наслажденья
Меж горестей, забот и треволнения:
Порой опять гармонией упьюсь,

Над вымыслом слезами обольюсь,
И может быть – на мой закат печальный
Блеснет любовь улыбкою прощальной.

Elegija

Beprotiškų dienų džiaugsmai užgesę
Lyg pagirios niūriai man slegia dvasią.
Kaip vynas liūdesys laikų senų
Stipréja, juo ilgiau aš gyvenu.
Niūrus toks kelias. Dalią nelaimingą
Man lemia jūra ateities audringa.

Bet aš, bičiuliai dar nenoriu mirt;
Gyventi noriu ir kančias patirt.
Žinau, tarp skausmo, rūpesčių kartumo
Sulauksiu dar džiaugsmų ir malonumų:
Žavésiuos aš harmonija tauria,
Gal ašarom aplaistysi aš ją,
Saulélydžiui manajam paskutinė
Gal meilė šypsnj dar atsiųs auksinį.

Vertė Antanas Venclova

Elegija

Beprotiškų dienų linksmybė dingo.
Sunku man lyg po vaišių nesaikingų.
Tačiau lyg vynas mano liūdesys:
Kuo jis senesnis, tuo stipresnis vis.
Kelionė vargana. Ir prieky laukia
Manęs vien darbas, toliai apsiniaukę.

Bet aš netrokštu dar tavęs, mirtie:
Gyvent geidžiu, mąstyti ir kentėt.
Ir aš tikiu, kad laimės valandėlė
Tarp rūpesčių, vargų nušvis man vėlei:
Harmoniją pajusiu širdyje.
Raudosiu vėl ties išmone nauja.
Gal meilė – lyg žara vakarė žybsnį –
Pasiųs man atsisveikinimo šypsnį.

Vertė Algimantas Baltakis

Пророк

Духовной жаждою томим,
В пустыне мрачной я влачился, –

И шестикрылый серафим
На перепутье мне явился.
Перстами легкими как сон
Моих зениц коснулся он.
Отверзлись вещие зеницы,
Как у испуганной орлицы.
Моих ушей коснулся он, –
И их наполнил шум и звон:
И внял я неба содроганье,
И горний ангелов полет,
И гад морских подводный ход,
И дальней лозы прозябанье.
И он к устам моим приник,
И вырвал грешный мой язык,
И празднословный и лукавый,
И около мудрья змеи
В уста замершие мои
Вложил десницею кровавой.
И он мне грудь рассек мечом,
И сердце трепетное вынул,
И угль, пылающий огнем.
Во грудь отверстую водвинуя.
Как труп в пустыне я лежал,
И бога глас ко мне воззвал:
«Восстань, пророк, и виждь, и внемли,
Исполнись волею моей,
И, обходя моря и земли,
Глаголом жги сердца людей».

Pranašas

Dvasia išalkusia seniai
Vilkaus per dykuma nuobodžią, –
Ir angelas šešiais sparnais
Man kryžkelėje pasirodė.
Lengvučiais pirštais – sapno, vėjo
Akiduobes man palytėjo.
Ir praregėjau, pilnas galios,
Akim išgąsdintos erelės.
Ausis manąsias palytėjo, –
Ir viskas gaudė bei skambėjo:
Ir išgirdau žvaigždžių lėkimą
Ir aukštą skrydį angelų,
Ir žingsnį jūrinių roplių,
Ir slėnių rožės pabudimą.
Pripuolė jis prie mano lūpų,
Liežuvį slidų man išlupo,
Ir lioviaus pliaukšti bei meluoti,
Ir žalčio geluonį jis man
Įgrūdo tirpstančion burnon

Savaja dešine kraujuota.
Krūtinę perrėžė plienu
Ir širdjį drebančią išlupo,
Ir anglį, traškančią liepsnom,
Krūtinėn atverton įbruko.
Dykroj gulėjau kaip lavonas,
Kol balsas pašaukė maloniai:
„Tai kelkis, pranaše, sužiurės
Ir pilnas Dievo sakinių,
Apeidamas žemes ir jūras,
Uždeki sąžines žmonių.“

Vertė Sigitas Geda

Странник

I

Однажды странствуя среди долины дикой,
Незапно был объят я скорбию великой
И тяжким бременем подавлен и согбен,
Как тот, кто на суде в убийстве уличен.
Потупя голову, в тоске ломая руки,
Я в воплях изливал души пронзенной муки
И горько повторял, мешаясь как больной:
«Что делать буду я? что станется со мной?»

II

И так я, сетуя, в свой дом пришел обратно.
Уныние мое всем было непонятно.
При детях и жене сначала я был тих
И мысли мрачные хотел таить от них:
Но скорбь час от часу меня стесняла боле;
И сердце наконец раскрыл я поневоле.

«О горе, горе нам! Вы, дети, ты, жена! –
Сказал я, – ведайте: моя душа полна
Тоской и ужасом, мучительное бремя
Тягчит меня. Идет! уж близко, близко время:
Наш город пламени и ветрам обречен;
Он в угли и золу вдруг будет обращен,
И мы погибнем все, коль не успеем вскоре
Обрести убежище; а где? о горе, горе!»

III

Мои домашние в смущение пришли
И здравый ум во мне расстроенным почли.
Но думали, что ночь и сна покой целебный
Охолодят во мне болезни жар враждебный.

Я лег, но во всю ночь все плакал и вздыхал
И ни па миг очей тяжелых не смыкал.
Поутру я один сидел, оставя ложе.
Они пришли ко мне; на их вопрос я то же.
Что прежде, говорил. Тут ближние мои,
Не доверяя мне, за должное почли
Прибегнуть к строгости. Они с ожесточеньем
Меня на правый путь и бранью и презреньем
Старались обратить. Но я, не внемля им,
Все плакал и вздыхал, унынием тесним.
И наконец они от крика утомились
И от меня, махнув рукою, отступились.
Как от безумного, чья речь и дикий плач
Докучны и кому суровый нужен врач.

IV

Пошел я вновь бродить, уныньем изнывая
И взоры вокруг себя со страхом обращая,
Как узник, из тюрьмы замысливший побег,
Иль путник, до дождя спешащий на ночлег.
Духовный труженик – влача свою веригу,
Я встретил юношу, читающего книгу.
Он тихо поднял взор – и вопросил меня.
О чем, бродя один, так горько плачу я?
И я в ответ ему: «Познай мой жребий злобный:
Я осужден на смерть и позван в суд загробный –
И вот о чем крушусь: к суду я не готов,
И смерть меня страшит»,
«Коль жребий твой таков, –
Он возразил, – и ты так околок в самом деле,
Чего эк ты ждешь? зачем не убежишь отселе?»
И я: «Куда ж бежать? какой мне выбрать путь?»
Тогда: «Не видишь ли, скажи, чего-нибудь», –
Сказал мне юноша, даль указуя перстом.
Я оком стал глядеть болезненно-отверстым,
Как от бельма врачом избавленный слепец.
«Я вижу некий свет», – сказал я наконец.
«Иди ж, – он продолжал, – держись сего ты света:
Пусть будет он тебе единственная мета,
Пока ты тесных врат спасенья не достиг,
Ступай!» – И я бежать пустился в тот же миг.

V

Побег мой произвел в семье моей тревогу,
И дети и жена кричали мне с порогу,
Чтоб воротился я скорее. Крики их
На площадь привлекли приятелей моих;
Один бранил меня, другой моей супруге
Советы подавал, иной жалел о друге,
Кто поносил меня, кто на смех подымал,

Кто силой воротить соседям предлагал;
Иные уж за мной гнались; но я тем боле
Спешил перебежать городовое поле,
Дабы скорей узреть – оставил те места,
Спасенья верный путь и тесные врата.

Klajūnas

I

Aš kartą vienišas éjau per slénj nykų,
Ir didis graudulys mane staiga apniko,
Po maudžiančia našta vaitojo man širdis,
Taip jaučiasi teisme niekingas žmogžudys.
Éjau aš į namus palinkęs, apsiblausęs,
O siela guodėsi atodūsiai giliausiai.
Kaip mirtinai sergąs, pajutęs jau kapus,
Kartoju: „Ką daryt? Kas bus dabar, kas bus?“

II

Taip aimanuodamas, aš paréjau namopi,
Tik nesuprantama čia buvo mano sopė.
Noréjau nutylėt, nerodžiau iš pradžių
Nei žmonai, nei vaikams aš tų juodų minčių;
Bet, nejstengdamas ilgiau jau beištverti,
Turéjau širdį jiems nenoromis atverti.

„Tu, žmona, jūs, vaikai! O vargas, vargas mums! –
Tariau. – Kas akmenj man nuo širdies nustums?
Jaučiu aš neviltj, kamuoja mintys klaikios:
Jau visiškai arti, arti rūstusis laikas,
Kai mūsų miestas žus sūkuriuose liepsnos;
Tik suksis pelenai, tik plėnys čia plasnos,
Ir žūsime visi, pagalbos neišverkė;
Kaip išsigelbėti, kur sléptis? Varge, varge!“

III

Namiškiai klausési su rūpesčiu baugiu,
Turbūt manydami, kad išprotét baugiu.
Bet nutaré paskum, kad palaimingas miegas
Man karštj atvésins, ramybė grjš ir jégos.
Atsiguliau, tačiau verkiau per naktj aš,
Patinusių vokų nesuglaudžiau némaž.
Kai ryta pakilau, palikęs tvankų guoli,
Mane vél klausinét namiškiai apipuolé,
Ir aš kartoju vél tą patj, kaip anksčiau.
Tada, suprantama, panūdo jie griežčiau
Paaukléti mane. Ir gédino, ir plūdo,
Ir dar kokių tiktais nesigriebé jie būdū,
Norédami parvest iš klystkelio veikiau.
Bet aš nesiklausiau, tik dar graudžiau verkiau.

Pavargo pagaliau jie barasi ir šaukę
Ir nuo manęs, ranka numoję, pasitraukė
Kaip nuo pamisėlio, kuriam nebeigerai,
Kuriam jau rūstesni praverstų daktarai.

IV

Aš vaikštinėjau vėl, nerasdamas sau vietas,
Tik žvilgsnių įtarių su baime palydėtas,
Kaip iš kalėjimo pabégęs kalinys
Ar pakeleivis koks, belodantis šunis.
Vilkau tas grandines, tą savo dvasios ligą
Ir prieky pamačiau jaunuolj skaitant knygą.
Sutikdamas mane žvilgsniu giedrų akių,
Paklausė jis, kodėl aš vienišas verkiu.
Aš atsakiau: „Pikta lemtis tą skausmą sėja:
Turėsiu aš numirt ir stoti prieš teisėją.
Nepasiruošęs aš nei mirčiai, nei teisman,
Todėl ir kankinuos.“ –

O jis atkrito man:

„Jei šitokia lemtis, o varganas bejėgi,
Tai ko gi lauki tu? Kodėl iš čia nebėgi?“ –
„Kurlink, – paklausiau, – bėgt? Kelių aplink šimtai.“ –
„Pažvelk ir pasakyk: ar ten ką nors matai?“ –
I to lumą pirštujisai parodė priešais.
Lyg būtų nuo akių man valktį kas nuplėšęs,
Akylas ir jautrus išsyk pasidariau.
„Matau šiek tiek šviesos“, – galų gale tariau.
„Keliauk, – pasakė jis, – už tos šviesos turėkis,
Tebūna ji vedlys, švenčiausias tavo siekis,
Kol peržengsti siaurus išganymo vartus,
Keliauk!“ – Ir aš bemat pasipusčiau padus.

V

Aš leidausi bėgte į tolimąją šviesą,
Tačiau vaikai, žmona rankas nuo slenksčio tiesė
Ir šaukė, kad greičiau sugrįžčiau į namus.
Tas šauksmas bičiulius išjudino manus.
Jie šurmuliudami būriu aikštén patraukė,
Kas žmoną užjautė, kas apgailėjo draugą,
Kas juokės iš manęs, kas maišė su dumblu,
Kas patarė jėga parvest, kol nevėlu;
Kiti jau vijosi; bet pačios mano kojos,
Iš miesto nešdamos, kaskart sparčiau kilojos,
Skubėjau kuo greičiau – palikęs šiuos vargus –
Išganymo keliu į jo siaurus vartus.

Vertė Vladas Šimkus